

*Goedkeuring van de op 15 juni 1927 te Genève door de Internationale Arbeidsconferentie in haar tiende zitting aangenomen Verdragen (no. 24) betreffende de ziekteverzekering van arbeiders in de industrie en de handel en van huispersoneel, en (no. 25) betreffende de ziekteverzekering van landarbeiders*

## MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Bij brief van 24 april 1958 deelde de Voorzitter der Tweede Kamer aan de tweede ondergetekende mede, dat de Tweede Kamer zich in haar vergadering van die datum had verenigd met zijn voorstel om overeenkomstig artikel 61, derde lid, van de Grondwet de wens te kennen te geven, dat de op 15 juni 1927 te Genève door de Internationale Arbeidsconferentie in haar tiende zitting aangenomen verdragen (nr. 24) betreffende de ziekteverzekering van arbeiders in de industrie en de handel en van huispersoneel en (nr. 25) betreffende de ziekteverzekering van landarbeiders, welke verdragen werden overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal bij brieven van 3 april 1958 (Bijlagen *Handelingen I 1957/58*, nr. 136, en Bijlagen *Handelingen II 1957/58* — 5131), aan de uitdrukkelijke goedkeuring der Staten-Generaal zouden worden onderworpen.

Gevolg gevend aan deze wens hebben de ondergetekenden aan Hare Majesteit de Koningin in overweging gegeven het onderhavige ontwerp van wet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De tekst van de toelichtende nota, welke bij de bovenvermelde brieven van 3 april 1958 was gevoegd, luidde als volgt: „De Internationale Arbeidsconferentie aanvaardde in haar tiende zitting (Genève, 25 mei — 16 juni 1927) de teksten van de verdragen (nr. 24) betreffende de ziekteverzekering van werknemers in industrie en handel en van huispersoneel, en (nr. 25) betreffende de ziekteverzekering van landarbeiders.

De destijds bij deze verdragen betrokken Ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid, van Buitenlandse Zaken en van Koloniën deelden bij nota aan de Tweede Kamer mede „geen voorstel, noch tot goedkeuring bij de wet van bedoelde ontwerp-verdragen, noch tot machtiging van de Kroon om te zijner tijd tot de ontwerp-verdragen toe te treden, te kunnen doen” (Gedrukte stukken, zitting 1927—1928, 378, nr. 1).

Deze uitspraak was voornamelijk gegrond op overwegingen aangaande het punt der geneeskundige behandeling. De verdragen toch leggen de verplichting op tot het invoeren van een verplichte verzekering, welke zowel recht op ziekgeld als aanspraak op kosteloze geneeskundige behandeling geeft. Onder kosteloze behandeling moet hier worden verstaan een behandeling, welke op het tijdstip, waarop zij verleend wordt, geen kosten met zich brengt. De toenmalige Nederlandse wetgeving kende wel verplichte ziekteverzekering, maar geen verplichte ziekenfondsverzekering:

artikel 43 der Ziektewet — dat toen zelfs nog niet van kracht was — bevatte slechts een indirecte aandrang tot

ziekenfondsverzekering, maar niet de verplichting daartoe.

In deze toestand trad nadien in tweërlei opzicht verandering in: in de eerste plaats trad bedoeld artikel 43 (thans artikel 41) op 1 november 1941 in werking, terwijl in de tweede plaats het Ziekenfondsenbesluit werd ingevoerd. De bovengenoemde aandrang is hierdoor praktisch tot een verplichting geworden, mede door de verplichte premiebetaling.

Ofschoon daarmee de mogelijkheid tot bekrachtiging dezer verdragen was geschapen, werd het aanvankelijk na de bevrijding toch beter geoordeeld met de voorbereiding daarvan te wachten tot een Ziekenfondswet de plaats zou hebben ingenomen van het Ziekenfondsenbesluit, dat een bezettingsmaatregel is.

Zoals echter werd medegedeeld in de memorie van antwoord omtrent het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk XII (Departement van Sociale Zaken en Volksgezondheid) der rijksbegroting voor het dienstjaar 1955 (Eerste Kamer der Staten-Generaal, zitting 1954—1955, 3700, nr. 112a, blz. 25, linkerkolom, werd dit standpunt verlaten. Enkele complicaties vertraagden inmiddels nog de indiening van een wetsontwerp ter verkrijging van de parlementaire goedkeuring op deze verdragen.

Zelfs indien binnen afzienbare tijd een voorontwerp Ziekenfondswet aan de Ziekenfondsraad om advies zou kunnen worden gezonden, dan nog zal het nog zeer geruime tijd duren voordat een nieuwe Ziekenfondswet in werking kan treden. Onder die omstandigheid achten de ondergetekenden met het oog op het hierboven vermelde standpunt niet voldoende termen aanwezig voor een verder uitstellen van de indiening dezer verdragen, zoals gewijzigd bij verdrag (nr. 80) betreffende de gedeeltelijke herziening van de door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie in haar eerste 28 zittingen aangenomen verdragen (*Stb. I 283* van 6 juli 1948).

De beperking tot Nederland van de goedkeuring, resp. de bekrachtiging dezer verdragen heeft de instemming van de Regeringen van Suriname en van de Nederlandse Antillen.”

*De Minister van Sociale Zaken  
en Volksgezondheid a.i.,*

BEEL.

*De Minister van Buitenlandse Zaken,  
J. LUNS.*